

2020/2132(INI)

25.5.2021

UDTALELSE

fra Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

til Udvalget om Konstitutionelle Anliggender

om Parlamentets initiativret
(2020/2132(INI))

Ordfører for udtalelse: Gwendoline Delbos-Corfield

PA_NonLeg

FORSLAG

Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender opfordrer Udvalget om Konstitutionelle Anliggender, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

1. minder om, at Kommissionen nærmest har monopol på lovgivningsinitiativer, og at disse bør overholde proportionalitetsprincippet, nærhedsprincippet og princippet om bedre lovgivning og ledsages af en ordentlig konsekvensanalyse; mener, at Kommissionens brug af sin lovgivningsinitiativret ikke altid har været konstruktiv og produktiv i de seneste år, navnlig fordi Kommissionen alt for ofte skræddersyr lovgivningsinitiativer til medlemsstaternes ønsker; mener, at det samme gælder for den hyppige brug af samarbejdningsprocedurer og manglen på ordentlige konsekvensanalyser, hvilket har undergravet retsakternes effektivitet;
2. understreger, at Parlamentet er den eneste EU-institution, der er direkte valgt af borgerne, men at den ikke har formel lovgivningsinitiativret ligesom de nationale parlamenter; bemærker, at Parlamentet er EU's demokratiske fundament og derfor skal inddrages fuldt ud i alle faser af lovgivningsprocessen og bør udøve denne rolle mere proaktivt; mener, at den nuværende institutionelle struktur udgør et demokratisk underskud, som er vanskeligt at retfærdiggøre; opfordrer derfor indtrængende til, at Parlamentets beføjelser i dets afgørende demokratiske rolle i EU i henhold til traktaterne bliver styrket og anvendt mere proaktivt, f.eks. ved at fremsætte flere anmodninger om nye lovgivningsforslag for at få en større rolle, når det gælder om at tage initiativ til lovgivning;
3. anbefaler på det kraftigste, at man overvejer en revision af artikel 225 i TEUF, som har en begrænset virkning som følge af artikel 17, stk. 2, med henblik på at give Parlamentet en styrket direkte lovgivningsinitiativret, da det repræsenterer det europæiske folk direkte og ikke blot varetager nationale interesser, der har brug for en modvægt; beklager meget, at denne mulighed regelmæssigt er blevet udskudt til en kommende traktatrevision, hvilket har mindsket repræsentationen af borgerne og deres interesser; mener, at den kommende konference om Europas fremtid bør tjene som et vigtigt demokratisk initiativ til drøftelse af mulige udviklinger i EU's fremtidige institutionelle struktur, herunder styrkelse af Parlamentets rolle i beslutningstagningen, og at den er den rette lejlighed til at drøfte dette med repræsentanter for civilsamfundet;
4. bemærker, at en traktatrevision er en langvarig proces; anbefaler derfor på det kraftigste, at Parlamentet undersøger alle andre muligheder for at styrke sin lovgivningsinitiativret i mellemtiden; mener, at det er værd at undersøge muligheden for at ændre rammeaftalen fra 2010 om forbindelserne mellem Europa-Parlamentet og Europa-Kommissionen¹ og den interinstitutionelle aftale fra 2016 mellem Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Kommissionen om bedre lovgivning² med henblik på at styrke Parlamentets beføjelser til at påvirke EU-dagsordenen;
5. understreger, at Det Europæiske Råd har en de facto-initiativret, når det udformer

¹ EUT L 304 af 20.11.2010, s. 47.

² EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

strategiske retningslinjer for den lovgivningsmæssige og operationelle programudformning i området med frihed, sikkerhed og retfærdighed i overensstemmelse med artikel 68 i TEUF, hvilket ikke udgør lige vilkår mellem Parlamentet og Rådet som medlovgivere, som fastsat i andre retsakter såsom den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning; påpeger endvidere medlemsstaternes tidlige indflydelse gennem deres deltagelse i en lang række rådgivende organer i Kommissionen; beklager meget, at Kommissionen for det meste trækker lovgivningsforslag tilbage, fordi Rådet ikke kan nå til enighed, og at dette i realiteten belønner Rådets ofte obstruerende holdning til lovgivningsinitiativer; fremhæver, at disse faktorer har ført til, at der er opstået en stor asymmetri i Rådets og Parlamentets lovgivningsmæssige beføjelser;

6. beklager dybt, at kun en tredjedel af Parlamentets procedurer for lovgivningsmæssige og ikke-lovgivningsmæssige initiativer kan betragtes som vellykkede, og at de fleste lovgivningsmæssige initiativbetænkninger, der er vedtaget siden 2011, ikke har resulteret i et konkret forslag som opfølgning fra Kommissionens side³; påpeger, at det er i demokratiets ånd, at det er obligatorisk for Kommissionen at svare på Parlamentets beslutninger; mener, at lovgivningsmæssige initiativbetænkninger så vidt muligt bør ledsages af konsekvensanalyser og formuleres så klart som muligt; beklager, at fristerne på tre måneder for Kommissionen til at reagere på parlamentsbeslutninger og fremsætte lovgivningsforslag konsekvent ikke er blevet overholdt; opfordrer indtrængende Kommissionen til at overholde sine forpligtelser og opfylde sine tilsagn;
7. mener, at Kommissionen skal træffe foranstaltninger i forbindelse med Parlamentets initiativer ved i det mindste at skitsere de opfølgende foranstaltninger, der er truffet, og give en detaljeret forklaring, når den træffer negative afgørelser; forventer, at Kommissionen reagerer på alle lovgivningsmæssige initiativbetænkninger med en lovgivningsmæssig retsakt under fuld overholdelse af principperne i EU-retten, som lovet af den nuværende formand for Kommissionen i de politiske retningslinjer, der blev forelagt Parlamentet den 16. juli 2019, da hun søgte støtte fra Parlamentet til sin udnævnelse, og som er blevet videreformidlet til alle kommissærer via deres opgavebeskrivelse; minder om, at Kommissionen i henhold til artikel 225 i TEUF og den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning har pligt til at give en detaljeret begrundelse, hvis den ikke følger op på Parlamentets anmodninger om lovgivning; forbeholder sig ret til at overveje at træffe foranstaltninger over for Kommissionen i henhold til artikel 265 i TEUF, hvis den ikke forelægger et lovgivningsforslag eller giver en behørig begrundelse for ikke at gøre det;
8. beklager, at Kommissionens kommunikation angående de foranstaltninger, der er truffet i forbindelse med initiativbetænkninger, ofte mangler et detaljeret svar; opfordrer Kommissionen til at sikre, at der på behørig vis offentliggøres et passende svar, og at det når ud til offentligheden; er af den opfattelse, at hvis Kommissionen ikke gennemfører Parlamentets anmodning om en lovgivningsmæssig retsakt inden for rammerne af den almindelige lovgivningsprocedure, bør en beslutning vedtaget af et flertal af medlemmerne danne grundlag for en lovgivningsprocedure, der skal indledes

³ "The European Parliament's right of initiative", Andreas Maurer, Innsbruck Universitet, Jean Monnet-professorat i europæisk ret og europæisk integration, og Michael C. Wolf, Innsbruck Universitet, juli 2020, s. 55 og 57.

af Parlamentet selv;

9. anbefaler, at Kommissionen styrker gennemsigtigheden og forenkler adgangen til dokumenter, navnlig konsekvensanalyser, og eksisterende værktøjer til direkte deltagelse såsom offentlige onlinehøringer på de 24 EU-sprog eller andre feedbackmekanismer om specifikke spørgsmål;
10. minder om initiativerne fra 2016 og 2020 om EU-mekanismen for demokrati, retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder; beklager dybt den konsekvente mangel på en passende reaktion på Parlamentets initiativ om oprettelse af en EU-mekanisme for demokrati, retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder reguleret ved en interinstitutionel aftale mellem de tre institutioner, som består af en årlig overvågningscyklus, der dækker alle aspekter af artikel 2 i TEU og gælder på lige, objektiv og retfærdig vis for alle medlemsstater; gentager sin opfordring til Kommissionen og Rådet om straks at indlede forhandlinger med Parlamentet om den interinstitutionelle aftale; mener, at den vedvarende forværring af demokratiet, retsstatsprincippet og de grundlæggende rettigheder i forskellige medlemsstater har vist, at der er behov for et ægte interinstitutionelt samarbejde;
11. gentager sit begrundede forslag om at fastslå, at der er en klar fare for, at Ungarn groft overtræder de værdier, som Unionen bygger på; gentager sin dybe bekymring over, at standardreglerne for høringer ikke sikrer ligebehandling af Parlamentet på den ene side og Kommissionen og en tredjedel af medlemsstaterne på den anden side i forbindelse med forelæggelsen af det begrundede forslag og adgangen til oplysninger; udtrykker sin beklagelse over, at høringerne endnu ikke har resulteret i nogen væsentlige fremskridt med hensyn til at adressere klare risici for en grov overtrædelse af EU's værdier; mener, at Unionen fortsat strukturelt ikke er forberedt på at imødegå tilbagegangen med hensyn til demokratiet, de grundlæggende rettigheder og retsstatsprincippet og kränkelsen heraf i medlemsstaterne, og påpeger, at Rådets undladelse af at gøre effektiv brug af artikel 7 i TEU fortsat undergraver integriteten af fælles europæiske værdier, den gensidige tillid og Unionens troværdighed som helhed;
12. mener, at Parlamentet i tilfælde af, at Kommissionen beslutter ikke at træffe foranstaltninger i forbindelse med et europæisk borgerinitiativ, som har opfyldt de proceduremæssige krav, og som er i overensstemmelse med traktaterne og Unionens grundlæggende værdier som nedfældet i artikel 2 i TEU, kan vurdere, om der skal følges op på en lovgivningsmæssig initiativbetænkning baseret på det europæiske borgerinitiativ; finder, at der bør udformes nye mekanismer til at forbinde EU-borgerne med deres valgte repræsentanter i Parlamentet med henblik på at forbedre borgernes deltagelse og det europæiske demokrati som helhed;

OPLYSNINGER OM VEDTAGELSE I RÅDGIVENDE UDVALG

Dato for vedtagelse	11.5.2021
Resultat af den endelige afstemning	+: 54 -: 14 0: 0
Til stede ved den endelige afstemning – medlemmer	Magdalena Adamowicz, Katarina Barley, Fernando Barrena Arza, Pietro Bartolo, Nicolas Bay, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Ioan-Rareş Bogdan, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Joachim Stanisław Brudziński, Jorge Buxadé Villalba, Damien Carême, Clare Daly, Marcel de Graaff, Anna Júlia Donáth, Lena Düpont, Cornelia Ernst, Laura Ferrara, Nicolaus Fest, Jean-Paul Garraud, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Fabienne Keller, Peter Kofod, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Lukas Mandl, Nuno Melo, Roberta Metsola, Nadine Morano, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Nicola Procaccini, Emil Radev, Paulo Rangel, Diana Riba i Giner, Ralf Seekatz, Michal Šimečka, Birgit Sippel, Sara Skyttedal, Martin Sonneborn, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Annalisa Tardino, Tomas Tobé, Dragoş Tudorache, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Bettina Vollath, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Elena Yoncheva, Javier Zarzalejos
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere	Abir Al-Sahlani, Damian Boeselager, Sira Rego, Rob Rooker, Domènec Ruiz Devesa, Isabel Santos

**ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB
I RÅDGIVENDE UDVALG**

54	+
NI	Laura Ferrara, Martin Sonneborn
PPE	Magdalena Adamowicz, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Ioan-Rareş Bogdan, Lena Düpont, Andrzej Halicki, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Nuno Melo, Roberta Metsola, Nadine Morano, Emil Radev, Paulo Rangel, Ralf Seekatz, Sara Skyttedal, Tomas Tobé, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Javier Zarzalejos
Renew	Abir Al-Sahlani, Anna Júlia Donáth, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Maite Pagazaurtundúa, Michal Šimečka, Ramona Strugariu, Dragoş Tudorache
S&D	Katarina Barley, Pietro Bartolo, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Domènec Ruiz Devesa, Isabel Santos, Birgit Sippel, Bettina Vollath, Elena Yoncheva
The Left	Pernando Barrena Arza, Clare Daly, Cornelia Ernst, Sira Rego
Verts/ALE	Damian Boeselager, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Damien Carême, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Tineke Strik

14	-
ECR	Joachim Stanisław Brudziński, Jorge Buxadé Villalba, Patryk Jaki, Assita Kanko, Nicola Procaccini, Rob Rooker
ID	Nicolas Bay, Nicolaus Fest, Jean-Paul Garraud, Marcel de Graaff, Peter Kofod, Annalisa Tardino, Tom Vandendriessche
NI	Milan Uhrík

0	0

Tegnforklaring:

+ : for

- : imod

0 : hverken/eller